

5.7. ZEMĚPIS

5. 7. 1 Charakteristika předmětu:

➤ **Obsahové vymezení:**

Zeměpis je svým obsahem zaměřen na přírodní a hospodářskou sféru. Je v racionální kooperaci a integraci především s tématy biologie, chemie, fyziky a dějepisu. Jde především o pochopení mechanismu dynamiky jednotlivých složek fyziogeografické sféry, které zásadně ovlivňují existenci života a celé lidské společnosti na Zemi. Integrovaná funkce zeměpisu vede žáky k pochopení rozvoje životního prostředí a k nutnosti jeho ochrany a tvorby. Obsahem zeměpisu je zkoumání prostoru od úrovně lokální, přes regionální až po celý svět se všemi jeho globálními i regionálními problémy. Poznávání reality jde od „podrobností“ až ke generalizaci.

Specifikací a kategorizací modelových problémů přírodní, sociální a ekonomické sféry lze dospět k tomu, co je určitým regionům společné a co naopak je specifické. Prostřednictvím regionů lze naopak prezentovat obecnou podstatu, příčiny a možnosti řešení ekonomických, politických, sociálních a environmentálních problémů dnešního světa.

Ve výuce:

- poznáváme krajinné složky na Zemi v návaznosti na pozici Země ve Vesmíru
- seznamujeme se se zákonitostmi a souvislostmi jevů, jejich vývojem v rámci přírodní sféry regionů
- vnímáme vliv přírodních podmínek na člověka, jeho aktivity v rámci polohy regionů na Zemi
- umíme se orientovat v krajině podle orientačních pomůcek i přírodních úkazů
- pracujeme s geografickými daty, mapami, grafy, tabulkami i jinými zdroji informací
- uvědomujeme si možnosti perspektivního uplatňování geografických poznatků v praktickém životě
- vnímáme krásu přírodních scenérií
- chráníme a nabádáme chránit přírodní prostředí
- vnímáme a vytváříme si vztahy k místní krajině, ČR, Evropě i celé Zemi
- seznamujeme se s životem lidí různých regionů
- podněcujeme k úvahám o lokálních i globálních problémech
- motivujeme se k neustálé aktualizaci geografických poznatků
- seznamujeme se s odlišnostmi regionů z hlediska přírodního i socioekonomického
- vnímáme a respektujeme rozdílná etnika, jejich jazyky, kulturu, historii, mentalitu i zvyky
- vyhledáváme a seznamujeme se s aktuálními situacemi a změnami doma i ve světě
- inklinujeme k místní krajině a poznáváme její zvláštnosti a zajímavosti
- reálně se inspirujeme k možnostem cestování a přímému poznávání zajímavých míst naší vlasti, Euroregionu, případně i světa

B. Časové vymezení:

Ročník	1. ročník / Kvinta	2. ročník / Sexta	3. ročník / Septima	4. ročník / Oktáva
Hodinová dotace	3	3	2	-

Studenti 4. ročníku mají možnost účastnit se výuky v Seminárii zeměpisu v tříhodinové dotaci.

C. Organizační vymezení:

Výuka předmětu Zeměpis probíhá převážně v kmenových třídách, využíváme ale také podle možností učebnu informatiky a audiovizuální techniku (zpětný projektor, data projektor, video a DVD přehrávač, televizi). Snažíme se rovněž zařazovat terénní geografickou výuku, pozorování v krajině a zeměpisné exkurze.

Z pomůcek využíváme: učebnice, atlasy, mapy topografické i tematické, tabulky, grafy, kartogramy, kartodiagramy, internet, noviny, časopisy, odborné publikace aj.

Z průřezových témat jsou v zeměpise uplatňovány: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

5. 7. 2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- výuku směřuje k rozvoji geografické gramotnosti tak, aby byl žák schopen kompetentního jednání v prostředí jako jedinec i člen společnosti
- předkládá žákům širší okruh geografických poznatků v rámci přihlednutí ke geografické zónalnosti a azonálnosti
- organizuje výuku tak, aby nechyběla geografická aktualizace
- využívá racionální kooperaci a integraci s ostatními přírodovědnými i společenskými vědami

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k iniciativnímu a efektivnímu hodnocení a řešení geografických problémů a situací
- využívá tvořivé myšlení k představivosti při výuce zeměpisu
- učí žáky vyhledávat, třídít i hodnotit geografické informace
- používá srovnávací metodu při vymezení modelových regionů světa se zvláštním důrazem na ČR a Euroregion

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- používá odborný jazyk a legendy k textům i mapám
- podporuje a rozvíjí toleranci a respekt k názorům jiných osob
- vede žáky k otevřenému vystupování a obhajování svých názorů v rámci geografie
- aktivizuje žáky k využívání informačních zdrojů pro aktualizaci učiva

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rovnoměrně zapojuje do výuky jednotlivé žáky, respektuje a přiměřeně hodnotí žáky s ohledem na jejich schopnosti a nadání
- vede žáky k týmové práci a zodpovědnosti za jejich výsledky
- usměrňuje žáky v respektu a ohledu na zvláštnosti regionů se zřetelem na tzv. rizikové oblasti
- uvážlivě hodnotí ekonomické a sociální informace z chudých regionů světa
- podněcuje a vede žáky k respektu a ohledu v rámci chápání ekologických souvislostí, environmentálních problémů a požadavků trvale udržitelného rozvoje

Kompetence občanské:

Učitel:

- přiměřeně hodnotí historii, kulturu, tradice a zvyky jednotlivých etnik
- seznamuje žáky s aktuálními geopolitickými situacemi ve světě
- sleduje se žáky ukazatele různých národů a národnostních menšin v rámci jednotlivých států

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k získávání informací na základě praktického využití různých map, atlasů, internetu, knižních publikací, jízdních řádů aj.
- učí žáky v rámci exkurzí, terénní geografické výuky a pozorování dovednosti orientace v krajině
- podporuje využívání praktických geografických zkušeností žáky v běžném životě

1. ročník / Kvinta

ZEMĚPIS

Očekávaný výstup RVP (žák)	Školní výstup (žák)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák umí zhodnotit postavení Země ve Vesmíru, porovnává Zemi s ostatními tělesy Sluneční soustavy.	Ve správných časových proporcích popíše vznik Vesmíru a Sluneční soustavy, porovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy (stavba, velikost, vlastnosti, parametry pohybů), hodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Vesmír, Sluneční soustava, Země	F
Žák používá s porozuměním dostupné kartografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě.	Používá atlasy, topografické i tématické mapy se zvláštním zřetelem na turistické mapy a autoatlasy. Převádí vzdálenosti podle měřítka. Ovládá smluvené značky, symboly, zkratky, vysvětlivky a orientuje se ve statistických údajích. Čte, analyzuje a interpretuje grafy a tabulky.	Kartografie- obsah map, mapování, současné mapy, DPZ, GIS, GPS	M, D, Vv
Žák porovná Zemi a Měsíc; znázorní situaci při zatmění Měsíce a Slunce	Žák umí srovnat velikost Země a Měsíce (řádově); vysvětlí, proč na Měsíci neexistuje život; dokáže schematicky načrtnout situace při zatmění Měsíce a při zatmění Slunce.	Země a Měsíc	F, Vv
Žák rozliší složky fyzickogeografické sféry a vnímá vztahy mezi nimi.	Objasní mechanismy a zákonitosti v rozmístění složek fyzickogeografické sféry.	Fyzickogeografická sféra – úvod, členění zemského povrchu, vzájemné vazby a souvislosti, zonální a azonální jevy.	Bi, Ek
Žák vnímá a objasňuje mechanismy cirkulace atmosféry a její vliv na zonalitu teplotních pásů.	Ovládá složení atmosféry, meteorologické prvky a klimatogeografické pásy. Chápe globální cirkulaci vzduchu, atmosférické fronty, uvědomuje si důsledky globálního oteplování a ozónové díry. Vnímá a sleduje teplotní inverzi a znečištění vzduchu včetně vlivu na životní prostředí. Interpretuje synoptickou situaci podle synoptické mapy a poznatky uplatňuje v běžném životě.	Atmosféra.	M, CH, Bi, Ek

<p>Žák objasní podstatu velkého a malého koloběhu vody v přírodě, rozliší jednotlivé složky hydrosféry a zná jejich funkci. Hodnotí využitelnost a dostupnost vodních zdrojů a efektivitu hospodaření s vodou.</p>	<p>Lokalizuje jednotlivé oceány a moře včetně mořských proudů i ve vztahu k atmosférické cirkulaci a koloběhu vod na Zemi. Zná vlastnosti vody a umí posoudit zdroje znečištění. Uvědomuje si význam světového oceánu jako zdroje potravin a surovin. Popíše jezera, říční síť a vnímá vodu jako významného geomorfologického činitele. Uvědomuje si význam rybníků a mokřadů. Zhodnotí antropogenní zásahy do hydrosféry včetně všech důsledků. Rozlišuje podzemní vody, vnímá jejich využitelnost. Uvědomuje si dopad globálního oteplování na ledovce včetně možnosti změny poměru plochy oceánů a kontinentů.</p>	Hydrosféra.	Bi, Ch, F, Ek
<p>Žák porovnává působení endogenních a exogenních sil na utváření zemského povrchu. Ovládá složení a strukturu zemských sfér a umí posoudit jejich vzájemné působení. Analyzuje energetický potenciál Země. Rozlišuje strukturu magmatických, sedimentárních i metamorfovaných hornin. Analyzuje tvary povrchu. Vnímá proměnlivost zemského povrchu v čase jako důsledek působení vnitřních a vnějších sil.</p>	<p>Popíše stavbu Země- vnitřní složení (sféry a diskontinuity). Objasní podstatu zemětřesení, vulkanismu a plutonismu. Lokalizuje nejvýraznější tektonicky neklidné oblasti světa, rozpoznává a pojmenuje tvary reliéfu, rozlišuje horninové složení pevninské a oceánské kůry. Je si vědom omezenosti předpovídání katastrof včetně vlivu na tvary zemského povrchu a zvládá způsoby chování při těchto katastrofách (zemětřesení, vulkanická činnost, tsunami aj.)</p>	Litosféra	F, Bi, Ek, Ch
<p>Žák vnímá a uvědomuje si význam půdy pro výživu lidstva.</p>	<p>Zná složení půdy, má představu o půdotvorném procesu. Umí posoudit jednotlivé půdní druhy a typy. Orientuje se v pedologické mapě. Vnímá negativní antropogenní vlivy na kvalitu půd a zná možnosti nápravy. Má přehled o způsobech efektivního hospodaření s půdou.</p>	Pedosféra.	Bi, Ch, Ek
<p>Žák rozlišuje hlavní biosférické zóny světa. Umí vysvětlit vztah mezi zeměpisnou šířkou, podnebím, nadmořskou výškou a vegetačními pásy.</p>	<p>Lokalizuje jednotlivé biomy ve světě. Umí je charakterizovat z hlediska klimatologického, hydrologického a pedologického. Porovnává ekosystémy v rámci biosférických oblastí. Hodnotí činnost člověka a jeho vliv na životní prostředí. Na konkrétních případech zhodnotí ekologickou stabilitu a posoudí hospodářské činnosti jako střet zájmů socioekonomické sféry s principy trvale udržitelného rozvoje.</p>	Biosféra.	Bi, Ek, Ch

<p>Žák zhodnotí prostorovou organizaci světové populace, geografické, demografické a hospodářské aspekty ovlivňující pohyb, rozmístění, chování a zaměstnanost obyvatelstva. Analyzuje populaci s ohledem na zvláštnosti způsobu života a vyspělosti regionů</p>	<p>Zná příčiny hustoty osídlení z hlediska historického i ekonomického. Je schopen posoudit prognózu vývoje počtu obyvatel. Na základě dostupných dat vyvodí demografickou charakteristiku skupiny obyvatel. Porovnává demografické charakteristiky různých skupin lidí na Zemi. Zná biologickou odůvodněnost a vzájemný vztah ras. Zvládá vymezení národů a etnik. Má přehled o jazykovém uspořádání. Klasifikuje oblasti náboženského vlivu. Respektuje a hodnotí vztah náboženství, národů a ras ve vybraných oblastech. Identifikuje zjevné i skryté formy rasismu, xenofobie a etnické nesnášenlivost.</p>	<p>Obyvatelstvo</p>	<p>Bi, D, ZSV</p>
<p>Žák pojmenuje základní znaky sídel a vývojové tendence osídlení.</p>	<p>Identifikuje rozdílnost vývoje sídel v různých regionech a zobeční jejich základní charakteristiky.</p>	<p>Sídelní systémy.</p>	<p>Bi, Ek, D</p>
<p>Žák zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi. Zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí periferie a jádrové oblasti světa. Posoudí nerovnoměrnost světových zásob surovin z hlediska objemu, rozmístění a distribuce.</p>	<p>Rozlišuje rozdílné faktory, které ovlivňují světovou ekonomiku. Popíše a lokalizuje aktivity světového hospodářství na mapách. Vysvětlí závislosti surovinových zdrojů a geografické polohy na příkladech hospodářských aktivit. Má přehled o vývoji ekonomiky v hlavních hospodářských regionech světa.</p>	<p>Hospodářství světa.</p>	<p>Bi, CH, Ek, D, ZSV</p>
<p>Rozliší a porovnává státy světa a jejich integrace podle vzájemné podobnosti a odlišnosti.</p>	<p>Lokalizuje na politické mapě světa aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji.</p>	<p>Pomocí map, IT a dalších mediálních zdrojů vyhledává a orientuje se v turistických destinacích, porovnává jejich lokalizační faktory a potenciál.</p>	
<p>Žák má přehled o hlavních oblastech cestovního ruchu ve světě.</p>			
<p>Žák zhodnotí různé typy krajiny se specifickými znaky, strukturou, okolím a funkcemi. Analyzuje přírodní a kulturní krajinné složky. Zhodnotí vliv přírodních i společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni.</p>	<p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních složek i prvků krajiny. Identifikuje prostorové rozmístění ekosystémů. Na vybraných příkladech uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí..</p>	<p>Životní prostředí.</p>	<p>Bi, Ek, Ch</p>

2. ročník / Sexta

ZEMĚPIS

Očekávaný výstup RVP (žák)	Školní výstup (žák)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák je schopen popsat a zhodnotit geografickou polohu, povrch a klima Evropy, dokáže obhájit výjimečné postavení Evropy mezi ostatními kontinenty.	Žák vymezí polohu Evropy s použitím geografických termínů jako jsou poledníky, rovnoběžky, polokoule, klimatické a vegetační pásy. Ukáže hranici mezi Evropou a Asií, dovede porovnat základní geografické charakteristiky Evropy s ostatními světadíly. Obhájí klíčový význam evropského kontinentu pro celkový vývoj lidstva.	Evropa - poloha, povrch, klima, historický význam	D - dějiny evropské civilizace
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu západní Evropy jako celku i jednotlivých států tohoto regionu.	Žák se orientuje na mapě západní Evropy i jednotlivých států tohoto regionu. Je schopen obhájit a význam Londýna a Paříže. Dovede vlastními slovy srovnat politický systém Velké Británie a Francie. Popíše základní ekonomické trendy v těchto zemích, uvede příklady největších společností. Orientuje se v základních ekonomicko-spoločenských problémech těchto zemí jako jsou konflikt v Severním Irsku nebo hrozící rozdělení Belgie. U každého státu dokáže nalézt typické charakteristické znaky v krajině, ve společnosti, v ekonomice nebo kultuře.	západní Evropa	D - dějiny Velké Británie, Francie, Nizozemska
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Skandinávie i jednotlivých států tohoto regionu.	Žák se orientuje na mapě severní Evropy i na mapách vybraných států tohoto regionu. Dokáže vlastními slovy popsat a zhodnotit charakteristické geografické znaky pro jednotlivé země, na druhou stranu dokáže nalézt i typické stránky pro celou Skandinávii.	severní Evropa	D- Vikingové; Ekologie - alternativní zdroje energie (Dánsko)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu střední Evropy i jednotlivých států v tomto regionu.	Žák se orientuje na mapě střední Evropy i na mapách vybraných států. Dokáže souvisle popsat a zhodnotit klíčové aspekty fyzické i sociální geografie celého regionu i jednotlivých států, zvláště Německa jako dominantního státu v celé Evropě.	střední Evropa	D- vybrané kapitoly z dějin jednotlivých států, především z nejnovějších dějin, Ekologie - větrná energie (Německo)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu jižní Evropy i jednotlivých států v tomto regionu.	Žák se orientuje na mapě jižní Evropy i na mapách Španělska a Itálie. U každého státu jižní Evropy dokáže souvisle popsat charakteristické prvky ve fyzické i sociální geografii, především se zaměřením na Španělsko a na Itálii jakožto klíčových zem Evropské	jižní Evropa	D- vybrané kapitoly z dějin jižní Evropy (antika); ZSV - problém terorismu (Španělsko), Ekologie - desertifikace, nedostatek pitné vody (Španělsko),

	unie.		požáry (Řecko)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu balkánského regionu i jednotlivých států na tomto poloostrově.	Žák se orientuje na mapě Balkánského poloostrova. Vymezí nejenom hranice států, ale především náboženství, u každého státu tohoto regionu určí převládající náboženskou víru. Je vlastními slovy schopen pohovořit o příčinách a důsledcích konfliktů na Balkáně po roce 1990. Popíše a zhodnotí charakteristické stránky současného vývoje v jednotlivých státech i typické rysy krajiny, obyvatel nebo ekonomiky Balkánského poloostrova.	Balkánský poloostrov	D - občanská válka v bývalé Jugoslávii
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu východní Evropy.	Žák se orientuje na mapě jižní Evropy. Popíše a zhodnotí problémy vývoje tohoto regionu od poloviny 80. let 20. století do současnosti. Uvede charakteristické znaky ve společnosti i hospodářství jednotlivých států, u Běloruska vlastními slovy zhodnotí tamní politický systém.	východní Evropa	D- rozpad východního bloku; F/B/ Ekologie - Černobylská katastrofa; ZSV - politické režimy (Bělorusko)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Ruska, Zakavkazska a regionu střední Asie.	Žák se orientuje na mapě Ruska i na mapách Zakavkazska a republik střední Asie. Zhodnotí význam Ruska/Sovětského svazu v dějinách 20. století. Popíše základy ruského politického systému, zhodnotí vybrané procesy v ruském hospodářství a v ruské společnosti. Vnímá odlišnosti Ruska od standardních demokratických zemí Evropské unie, uvede jeho hlavní problémy. U Zakavkazska i provede základní srovnání tamních států především s ohledem na náboženství, uvede příčiny hlavních konfliktů po roce 1990 (Náhorní Karabach, Severní Osetie). U středoasijských republik uvede základní znaky hospodářství a obyvatel jako celku.	Rusko, Zakavkazsko, středoasijské republiky	D- dějiny SSSR/Ruska ve 20. století; ZSV - terorismus (Kavkazská oblast)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Japonska a států na Korejském poloostrově.	Žák se orientuje na mapě uvedených států. Popíše specifické charakteristiky jejich krajiny a přírody, společnosti, hospodářství a kultury, je schopen souvisle popsat rozdíly mezi Severní a Jižní Koreou v politickém i ekonomickém systému. Zhodnotí význam Japonska pro světovou ekonomiku.	Japonsko, Korejský poloostrov	D - moderní dějiny Japonska, Korejská válka; ZSV - politické režimy (Severní Korea)
Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Číny	Žák se orientuje na mapě Číny, ukáže vybrané regiony a vysvětlí rozdíly mezi nimi. Dokáže souvisle zhodnotit proměnu Číny po druhé světové válce v oblasti ekonomiky a relativní stagnaci v politickém vývoji. Uvede známky nastávající	Čína	D- moderní dějiny Číny, Ekologie - problémy ochrany životního prostředí v Číně, desertifikace

<p>Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Jihovýchodní Asie.</p>	<p>dominance "říše středu" ve světové ekonomice i politice. Dokáže nedemokratičnost čínského režimu, na příkladech vysvětlí hlavní ekologické problémy Číny.</p>	<p>jihovýchodní Asie</p>	<p>D - kapitoly z dějin 20. století (Vietnam, Indonésie); B/Ekologie - pralesy; Ekologie - život na skládkách (Filipíny), ZSV - náboženství (buddhismus)</p>
<p>Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu jižní Asie a samotné Indie.</p>	<p>Žák se orientuje na mapě celého regionu i na samotné mapě Indie. Charakterizuje typické znaky indické společnosti jako důsledek jejího vývoje od počátků až po 20. století; zvláštní pozornost věnuje hinduismu a jeho odrazech v indické společnosti. Popíše současný stav indické ekonomiky, jejich silných a slabých stránek, vývoje do budoucna. U dalších států jižní Asie umí nalézt a vysvětlit typické znaky jejich krajiny, obyvatelstva a tamního života.</p>	<p>jižní Asie</p>	<p>D - moderní dějiny Indie; ZSV - náboženství (hinduismus)</p>
<p>Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu Blízkého východu.</p>	<p>Žák se orientuje na mapě Blízkého východu, zařadí region do klimatického pásu a vegetačních oblastí. Objasní klíčový význam regionu pro islámské náboženství, uvede a vysvětlí hlavní povinnosti každého muslima, charakterizuje základní rozdíl mezi sunnity a šíity. Zhodnotí význam ropy pro ekonomiku arabských států. Dokáže popsat a vysvětlit výjimečnost Izraele v regionu, především s ohledem na náboženství, politický systém a hospodářství. Orientuje se v základních termínech politických organizací typu OOP nebo Hizballáh. Navrhne řešení blízkovýchodního konfliktu. Na základě informací je schopen souvislého projevu o situaci v Iráku od roku 2003 do současnosti.</p>	<p>Blízký východ</p>	<p>D - moderní dějiny (vznik Izraele, izraelsko - palestinský konflikt, kemalistické Turecko)</p>
<p>Žák je schopen vytvořit geografickou syntézu severní, střední a jižní Afriky.</p>	<p>Žák se orientuje na mapě Afriky i na mapách uvedených regionů. Vlastními slovy popíše povrch Afriky, zhodnotí důsledky její polohy a podnebí. Na modelových státech rozlišuje specifika severní, střední a</p>	<p>Afrika</p>	<p>B/Ekologie - vegetační pásy; Ekologie - globální problémy; D - vybrané kapitoly z moderních dějin (JAR)</p>

jižní Afriky, především u krajiny (povrch, počasí, podnebí, vegetace), obyvatelstva (jazyk, náboženství) a hospodářství. Dokáže zhodnotit důsledky procesu dekolonizace, porovná kladné i záporné stránky tohoto procesu. Analyzuje příčiny a průběh základních konfliktů v Africe po roce 1989 (Rwanda, Sierra Leone, Súdán - Dárfúr), podrobněji vysvětlí význam termínu apartheid. Dokáže vlastními slovy a na konkrétních příkladech ukázat důsledky globálních problémů v Africe.

3. ročník / Septima

ZEMĚPIS

Očekávaný výstup RVP (žák)	Školní výstup (žák)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
ZEMĚPIS ČESKÉ REPUBLIKY			
	Určí a popíše geografickou polohu státu, zhodnotí její pozitiva a negativa. Porovná polohu a rozlohu se státy Evropy.	Poloha, rozloha a význam ČR	D, M, ZSV
	Orientuje se na geologické mapě ČR, rozliší geomorfologické jednotky, orientuje se na fyzické mapě, uvádí na příkladech vliv endogenních a exogenních činitelů na reliéf krajiny v minulosti a současnosti	Geologická stavba , geomorfologické členění ČR	Bi, F, Ch, Ek, D
	Popíše hlavní meteorologické a klimatogeografické činitele ovlivňující počasí a podnebí ČR.		
	Vymezí na mapě hlavní podnebné oblasti ČR, charakterizuje teplotní a srážkové poměry státu a jednotlivých regionů.	Podnebí ČR	F, Ch, Ek, Bi, ZSV
	Pojmenuje hlavní toky jednotlivých úmoří, vyhledá je na mapě. Rozlišuje přírodní a umělé vodní nádrže. Posoudí význam vody včetně pitné pro člověka.	Vodstvo ČR	Ch, F, M, D, Ek, Bi
	Rozumí půdotvornému procesu, rozlišuje základní typy a druhy půd včetně jejich rozmístění na území ČR.	Půdy ČR	Bi, Ch, Ek
	Uvědomuje si a charakterizuje rozdílnost původní přírodní krajiny a současné kulturní krajiny. Porozumí funkci ekosystémů typických pro ČR. Rozlišuje a lokalizuje na mapách chráněná území, identifikuje nejohroženější a nejvýznamnější lokality	Živá příroda. Ochrana přírody.	Bi, Ek, ZSV, D, Ch
	Ovládá praktické geografické činnosti v terénu.	Zeměpisné vycházky, terénní činnost, geografické exkurze.	Bi, Ek, Ch, F, M

<p>Chápe souvislosti v rozmístění obyvatelstva, vnímá a orientuje se v aktuálních trendech demografického vývoje. Sleduje a upozorňuje na negativní rysy v rámci populace.</p>	<p>Obyvatelstvo ČR.</p>	<p>ZSV, Bi, D,</p>
<p>Sleduje a hodnotí proces urbanizace, vnímá rozdíly mezi životem na venkově a ve městech. Rozlišuje sídla podle funkce a lokalizuje je na mapách.</p>	<p>Sídla</p>	<p>ZSV, Bi, D,</p>
<p>Identifikuje jednotlivé hospodářské sektory, vnímá jejich souvislosti, objasní a zdůvodní územní rozdíly. Zhodnotí a lokalizuje obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, orientuje se v příslušných mapách. Charakterizuje aktivity státu v oblasti primární, sekundární a terciární sféry.</p>	<p>Vývoj a složky hospodářství ČR</p>	<p>D, Bi, Ch, M, F, Ek, ZSV</p>
<p>Sleduje aktuální změny a proměny ekonomických ukazatelů státu a služeb pro potřeby obyvatelstva.</p>	<p>Průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod.</p>	<p>F, Ch, D, ZSV, Ek, M Bi</p>
<p>Vymezí historické oblasti, rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR (kraje, NUTS 2). Komplexně srovnává jednotlivé regiony státu s ohledem na jejich specifika a možnosti dalšího vývoje. Vyhledává a hodnotí společné a odlišné znaky regionů s ohledem na životní potřeby obyvatelstva.</p>	<p>Regiony ČR - kraje a vyšší územní celky.</p>	<p>M, D, ZSV, Ek</p>
<p>Specifikuje přírodní, kulturní a ekonomickou sféru místní krajiny (bydliště, škola), posuzuje přednosti a rizika místního regionu.</p>	<p>Místní region - Praha</p>	<p>Ek, M, ZSV, D, Ch, Bi</p>